

Tiết 2

II - GIẢI PHÓNG NGHỆ AN, TÂN BÌNH, THUẬN HOÁ VÀ TIẾN QUÂN RA BẮC (1424 - 1426)

I - Mục tiêu bài học

Xem mục tiêu chung của bài.

116

Mở đầu, GV sử dụng bản đồ trình bày kế hoạch tiến quân ra Bắc theo ba đạo và ba hướng. Sau đó, GV gọi một HS lên bảng trình bày kế hoạch trên, kết hợp với sử dụng bản đồ (đánh dấu những kí hiệu cần thiết lên bản đồ).

Cuối cùng, GV (hoặc chỉ định một HS) đọc đoạn chữ in nghiêng trong SGK và hướng dẫn HS phân tích sự ủng hộ tích cực của các tầng lớp nhân dân đã góp phần to lớn vào những thắng lợi của nghĩa quân.

**Sơ kết bài học*

GV chốt lại những nội dung chính đã giảng, tập trung nêu lên 2 ý : kế hoạch của Nguyễn Chích, kết quả và ý nghĩa của nó ; việc tiến quân ra Bắc và những chiến thắng của nghĩa quân, sự ủng hộ của nhân dân đối với cuộc khởi nghĩa trong thời kì này.

3. Gợi ý trả lời câu hỏi kiểm tra cuối bài

– Về câu hỏi 1, khi trình bày tóm tắt diễn biến khởi nghĩa Lam Sơn từ cuối năm 1424 đến cuối năm 1425, HS cần dựa vào bản đồ để cả lớp cùng theo dõi.

– Ở câu hỏi 2, GV hướng dẫn HS tham khảo đoạn chữ in nghiêng trong SGK để nêu những dẫn chứng cụ thể.

V - Tài liệu tham khảo

(Về sự tham gia, hưởng ứng cuộc khởi nghĩa Lam Sơn của nhân dân) :

"Tháng 2 năm 1425, Lê Lợi kéo quân đến làng Đa Lôi (xã Nam Kim, Nam Đàn, Nghệ An) thì già, trẻ tranh nhau đem trâu, rượu đến đón và khao quân. Họ đều nói : không ngờ ngày nay lại trông thấy uy nghi của nước cũ. Khi nghĩa quân chia nhau đi lấy đất các châu huyện, đi đến đâu người ta nghe tiếng là quy phục và nhân dân trong cõi dấy dít nhau đến như đi chợ. Mỗi châu, huyện được giải phóng lại có hàng ngàn trai tráng nô nức gia nhập nghĩa quân. Có những gia đình, hai cha con hoặc mấy anh em cùng xin nhập ngũ..."

(Dẫn theo *Khởi nghĩa Lam Sơn*, NXB Khoa học xã hội, H.1977, tr. 243, 265)

II - Những điều cần lưu ý

Khi giảng dạy phần II – *Giải phóng Nghệ An, Tân Bình, Thuận Hoá (1424 - 1425)*, GV lưu ý HS trả lời câu hỏi : "Vì sao Nguyễn Chích lại đề nghị tiến quân vào Nghệ An ?", "Kết quả và ý nghĩa của kế hoạch đó đối với sự phát triển, lớn mạnh của nghĩa quân Lam Sơn cả về thế và lực ?".

Ở mục 3 – *Tiến quân ra Bắc, mở rộng phạm vi hoạt động* (cuối năm 1426), GV cần hướng dẫn HS thấy được bước phát triển vượt bậc của cuộc khởi nghĩa Lam Sơn. Nghĩa quân đã làm chủ, giành thế chủ động trên toàn cục và giai đoạn phản công thắng lợi của cuộc kháng chiến ; những đóng góp to lớn, nhiều mặt của các tầng lớp nhân dân.

III - Thiết bị, tài liệu cần cho bài giảng

– Lược đồ cuộc khởi nghĩa Lam Sơn

IV - Gợi ý thực hiện bài giảng

1. Giới thiệu bài mới

Như bài học trước, các em đã biết nhà Minh hoà hoãn với nghĩa quân Lam Sơn để thực hiện âm mưu mua chuộc, dụ dỗ Lê Lợi đầu hàng nhưng bị thất bại. Chúng đã trở mặt, tấn công nghĩa quân. Cuộc khởi nghĩa Lam Sơn chuyển sang một thời kì mới. Diễn biến cuộc khởi nghĩa trong thời kì này ra sao, đó là nội dung bài học hôm nay.

2. Dạy và học bài mới

– Mục 1 – *Giải phóng Nghệ An (1424)*, GV hướng dẫn HS phân tích vì sao Nguyễn Chích vạch ra kế hoạch này và việc thực hiện kế hoạch đó đem lại những kết quả gì (thoát khỏi thế bị bao vây, mở rộng địa bàn hoạt động và kiểm soát của nghĩa quân trên phạm vi rộng lớn, bao gồm Nghệ An, Tân Bình, Thuận Hoá). Khi trình bày diễn biến quá trình mở rộng địa bàn hoạt động của nghĩa quân, GV nên sử dụng bản đồ để HS dễ tiếp thu bài.

Để trả lời câu hỏi trong SGK, GV gọi một HS lên bảng, dựa vào bản đồ trình bày tóm tắt diễn biến các chiến thắng của nghĩa quân Lam Sơn từ cuối năm 1424 đến cuối năm 1425. GV bổ sung những điểm thiếu của HS khi trả lời câu hỏi.

– Mục 2 - *Giải phóng Tân Bình, Thuận Hoá (năm 1425)*, GV trình bày như trong SGK.

– Mục 3 - *Tiến quân ra Bắc, mở rộng phạm vi hoạt động (cuối năm 1426)*, GV trình bày theo nội dung SGK.